

Cicle Conor McPherson
Teatre irlandès contemporani

Pròximament

Rom amb vodka

dilluns 19/01 i dilluns 26/01/2009

traducció de David Torres i Toni Ramírez

direcció de Mireia Cirera

amb Pep Garcia-Pascual

una producció de Faig Teatre

Textos publicats

Edició conjunta de la traducció en català de les obres de Conor McPherson *Dublín Carol* (*Cançó de Nadal a Dublín*), *Una ciutat brillant* i *El mariner*. Venda d'exemplars al Teatre Alegria de Terrassa i a la Sala Beckett.

Tota la informació del cicle a
www.salabeckett.cat

Preu per espectacle: 16 euros	Propers espectacles
Horari: de dimecres a dissabte a les 22 h i diumenges a les 19 h.	Dos tibias de Daniel Keene traducció de José Sanchis Sinisterra
Venda d'entrades a la taquilla de la sala, Caixa Catalunya i Tel-Entrada	direcció de Ginette Muñoz amb Luis Miguel Climent
Telèfon: 902 10 12 12 www.telentrada.com	de l'11/02 a l'01/03/2009
Sala Beckett Carrer Alegre de Dalt, 55 bis 08024 Barcelona Telèfon: 93 284 53 12 Fax: 93 219 79 27 info@salabeckett.cat www.salabeckett.cat	l'Obrador de la Sala Beckett Tallers i seminaris: <u>Escriure teatre</u> amb Jordi Prat i Coll del 13/01 al 17/03/2009 <u>Iniciació a la dramaturgia</u> amb David Plana del 14/01 al 18/03/2009
Metro: Línia 4 (Joanic o Alfons X) Autobusos més propers: 24, 31, 32, 39, 55, 74, 92, 114, 116 Parades de Bicing més properes: plaça Rovira, plaça Joaníc, carrer Secretari Coloma (entre carrers Providència i Legalitat) i carrer Balcells (amb carrer Secretari Coloma).	Dramaturgia actoral: Otras dramaturgias fractales amb Rafael Spregelburd del 28/01 al 06/02/2009 seminari adreçat a actors i dramaturgs
Servei de bar i cafeteria: obert els dies de funció, abans i després dels espectacles. Entrepan fets al moment. Gaudeix de l'ambient de la Sala Beckett.	<u>Direcció escènica:</u> <u>Curs de direcció escènica</u> amb Glòria Balañà abril de 2009
	Propers cursos a l'Obrador amb Xavier Albertí, Glòria Balañà, Javier Daulte, Lluís Hansen, Silvína Sabater, Victoria Szpunberg i Paco Zarzoso.
	Més informació a www.salabeckett.cat Tel. 932854499

Sala Beckett Obrador Internacional de Dramaturgia

Sala subvencionada per:

Amb la col·laboració de:

MANNERS →

Sala Beckett Obrador Internacional de Dramaturgia

Del 14/01 a l'01/02/2009

Cicle Conor
McPherson
Teatre irlandès
contemporani

Una ciutat brillant

traducció de Joan Sellent
direcció de Jordi Vilà
amb Andreu Benito, Joan Dausà, Clara Galí i Santi Ricart

Una producció del Centre d'Arts Escèniques de Terrassa (CAET)

>> Del 14 de gener a l'1 de febrer de 2009

Una ciutat brillant

de Conor McPherson

>> Fitxa artística
Text Conor McPherson
Traducció Joan Sellent
Direcció Jordi Vilà
Ajudant de direcció i regidoria Montse Casas
Amb:
John >> Andreu Benito
Laurence >> Joan Dausà
Neasa >> Clara Galí
Ian >> Santi Ricart
Escenografia Pablo Paz
Il·luminació Nanì Valls
Espai sonor Alex Ponte
Figurínist e CarmePuigdevalliPlantés
Disseny gràfic Enric Jardí
Una producció del Centre d'Arts Escèniques de Terrassa (CAET)
Durada 105 min aprox.

Cicle organitzat conjuntament per la Sala Beckett i el CAET

Sala Beckett
Obrador Internacional de Dramatúrgia

Sala Beckett, Obrador Internacional de Dramatúrgia

Sinopsi
A Dublín un home demana l’ajuda d’un psiquiatre al·legant haver vist el fantasma de la seva esposa, morta recentment…

Una ciutat brillant parla bàsicament dels sentiments de culpa, les restes del naufragi del passat de cadascú, però també de la possibilitat de començar de nou. Situa tots els personatges en un moment crític de la seva vida, amb la inestabilitat i els canvis com a denominador comú. Precarietat als vint, als trenta, als quaranta, als cinquanta…

«La meva dona va morir fa pocs mesos i…aaa…va…va…morir en unes circumstàncies realment…horribles, sap? Però…jo…l’he vista.»
Conor McPherson

Fotografia de Conor McPherson

Fotografia de Conor McPherson

Conor McPherson
Va néixer fa trenta-vuit anys a Dublín. Ha escrit per al teatre *This Lime Tree Bower*, *St. Nicholas*, *The Weir*, *Port Authority*, *Dublín Carol*, *Shining City*, *The Seafarer* i el monòleg *Rum&Vodka*. També ha escrit tres pel·lícules: *I Went Down*, *Saltwater* i *The Actors*, de les quals ha dirigit les dues últimes. Amb la segona, adaptació de la seva obra teatral *St. Nicholas*, va guanyar el premi Panorama del Festival de Berlín. La primera obra de McPherson que es va poder veure a Catalunya i a la resta d’Espanya va ser *La presa* (The Weir) el 1999 al Teatre Romea de Barcelona amb direcció de Manel Dueso. El 2004 el Centre Dramàtic del Vallès va estrenar *This Lime Tree Bower* (Sota el til·ler), dirigida per Xicu Massó. *Rom amb vodka* també va ser estrenada en català (Artenbrut, 2003), amb direcció de Mireia Cirera.

Entrevista a Conor McPherson realitzada per Rosanna Greenstreet *The Guardian*, 17/03/2001

Quina és la seva idea de la felicitat ideal? Portar 400 anys mort. Amb quin personatge històric s’identifica més? Sòcrates, perquè afirmava que no sabia res.

Quina persona viva admira més?

El dramaturg irlandès Billy Roche, perquè m’encanta la seva obra i m’agradaria que se’l conegués com cal.

Quin ha estat per a vostè el moment més enutjós? De 1971 a 2001. Quina és la seva extravagància més gran? Mandrejar al llit una bona estona. Quins objectes sempre porta a sobre? La culpabilitat i un quadern, però cap bolígraf. On li agradaria viure?

En una tomba.

Què li desagrada més del seu aspecte?

Les opinions dels altres.

Quin és el seu llibre favorit?

Ceremony of Innocence, d’Anthony James Cassidy/*American Psycho*, de Bret Easton Ellis/*The Dead School*, de Pat McCabe. Quina és la seva fantasia favorita? Una habitació oberta, sense obligacions. S’hauria d’esborrar del mapa la família reial britànica?

No, són divertits.

Creu en la pena de mort?

No.

Creu en la monogàmia?

No m’hi sento prou capacitat.

Què o qui és el gran amor de la seva vida?

La feina.

Quina persona viva menysprea més?

George W. Bush; m’horroritza.

Ha dit mai «t’estimo» sense creure-s’ho?

Sí.

De què es penedeix més?

D’haver nascut.

Com es relaxa?

No ho faig.

Amb quina freqüència practica el sexe?

Quan tinc calés.

Què podria millorar la seva qualitat de vida?

Tenir fills.

Creu que hi ha vida després de la mort?

Espero que no.

Oralitat i emoció irlandesa: *Una ciutat brillant*

Fotografia de Conor McPherson

Una obra irlandesa sense ambient de pubs, ni formidables ingestes d’alcohol, ni profunda i atàvica vida rural. Ni monòlegs a peu dret adreçats al públic. *Una ciutat brillant* és una obra dublinesa, urbana i que, fora de quatre referències locals, resulta perfectament universal; és a dir, que podria passar tres quarts del mateix a qualsevol altra ciutat d’aquesta banda del món i tant la trama com els personatges anirien si fa no fa pel mateix camí. L’altre quart és el que fa que respiri personalitat i sabor propi, aquell to tragicòmic inconfusible lligat a les tradicions d’oralitat amb gust per les històries de misteri, tan *Irish* i, per a molts, irresistiblement atractiu.

Una ciutat brillant fascina amb l’ús del suspens des de l’arrencada, però el fons de la peça es fa evident ben aviat quan descobrim el joc de miralls dels seus personatges. Joc de paral·lelismes gens formal, entenem-nos, McPherson no es perd en formalismes, els personatges d’aquesta història parlen des del nucli dur de les seves emocions, allà on es couen a foc lent l’orgull i la vergonya, allà on s’interioritza el que pensen els altres per constituir la idea que cadascú té de si mateix, allà on apareix un sentiment íntim, lligat al passat, o més ben dit, a la impossibilitat de tornar enrere:

John: Aquell collons de sentiment de culpa, saps?

D’un sentiment tan extraordinàriament fort que afecta la capacitat de judici i la voluntat ja en podem dir passió: aquell sentiment intens que ens domina quan ens ha “posseït”. Curiosament, un terme que retrobem en parlar d’esperits i d’aparicions…

Quina cosa, les paraules!

Quina cosa, el món!

Notes del traductor

Quan vaig rebre l’encàrrec de fer la versió catalana de *Shining City* (Una ciutat brillant), de Conor McPherson, ja havia tingut ocasió de traduir una obra anterior d’aquest mateix

autor, *La presa*, i un parell més d’altres dramaturgs irlandesos de la seva generació (*El tinentd’Inishmore*, de Martin McDonagh, i *L’Edèn*, d’Eugene O’Brien). El contacte amb aquests textos va immergint el traductor en un món en què el joc verbal al servei de l’escena posseeix una força i unes característiques molt peculiars; al marge de les diferències temàtiques, de concepció dramatúrgica i de moltes altres menes, l’obra d’aquests autors té una cosa en comú: l’aposta decidida per explotar fins al límit les possibilitats de la parla més col·loquial, més sincopada, més “impura”, amb l’objectiu d’aconseguir un realisme verbal i una aparença de naturalitat constants, sense cap esquerda. L’empremta de la tradició oral en la cultura irlandesa es fa present amb la màxima eficàcia en el teatre d’aquests joves escriptors, i Conor McPherson n’és un dels exponents més destacats. És cosa prou sabuda que la parla espontània real no es pot traslladar intacta sobre un escenari, perquè difícilment compliria tots els requisits que exigeix un text dramàtic.

Per molt acolorit i pintoresc que resulti el discurs d’un parlant que s’expressa espontàniament, aquest discurs mai no es pot transcriure al peu de la lletra i esperar que funcioni teatralment; pot ser una font riquíssima de recursos idiomàtics, però sempre haurà d’experimentar un viatge d’anada i tornada: només amb un treball molt complex i minucios d’elaboració textual es podrà obtenir un redactat —una partitura— que, en boca dels actors, pugui arribar a produir la sensació d’espontaneïtat a l’oïda de l’espectador.

L’obra de McPherson exemplifica aquest procés d’una manera admirable: parteix d’un ampli repertori d’ingredients en brut i frases inacabades, tics i falques lingüístiques, solapaments, repeticions, sobreentesos, lleus incorreccions sintàctiques i els combina i els cuina amb el mateix control del ritme i de les eufonies que si escrívís en vers.

Conor McPherson és també un dels cultivadors més originals de la tècnica del monòleg, des d’unes peces íntegrament monologades fins a unes altres on el monòleg

conviu amb fragments dialogats, i a aquesta segona categoria pertanyen les dues obres que he traduït d’aquest autor. A *La presa*, cada un dels personatges, en un moment determinat de l’obra, arrenca a explicar una història que manté l’acció en suspens i submergeix l’escenari i la platea en un estat de levitació expectant, com el del públic i els músics d’un concert de jazz davant la improvisació del solista. A *Una ciutat brillant*, el moll de l’os és el llarg monòleg de John, l’home turmentat per la culpa (amb brevíssimes i molt esporàdiques intervencions d’Ian, el seu terapeuta), i constitueix un solo pletòric de matisos que, curiosament, deu la seva gran capacitat de convicció a l’absència de retòrica i a la sinceritat que es desprèn del seu llenguatge planer, vacil·lant i, tanmateix, d’una emotivitat i una força expressiva colossals; les pinzellades d’humor, sovint involuntari, humanitzen encara més el personatge i fan més fàcil la identificació amb el dramatisme d’allò que ens explica.

Per traslladar a una altra llengua un text d’aquestes característiques, el traductor no ha de fer altra cosa que seguir el mateix camí que l’autor: submergir-se en el pòsit de la seva pròpia experiència idomàtica, recórrer al banc de recursos que li ofereixen la memòria lingüística i la gramàtica de la llengua viva. O, per dir-ho manllevant el que va escriure Josep Maria Fulquet a propòsit de la seva versió de *L’home, la bèstia i la virtut*, de Pirandello: “traslladar a l’escenari la parla del carrer, no solament en el lèxic, sinó també en la construcció de la frase catalana popular, avui tan negligida”. Espero haver-me acostat a aquests objectius, que en tot moment han presidit la meva feina. Haver pogut assistir a alguns assajos d’*Una ciutat brillant* m’ha permès, d’una banda, compartir l’emoció de Jordi Vilà i tot el seu equip mentre aquest text anava prenent vida; de l’altra, constatar l’honestedat absoluta amb què l’han abordat per capturar i transmetre tota la veritat que conté.

Joan Sellent
Obrador Internacional de Dramatúrgia